

Musikprofilskoler i Aarhus

Interview med Jacob Bundsgaard Johansen
Rådmand for Magistratsafdelingen for Børn og Unge, Aarhus Kommune

af Erik Lyhne

Juni 2011

Hvorfor har Aarhus Kommune sat projektet med musikprofilskoler i gang?

Da jeg i sin tid tog initiativ til arbejdet med musikprofilskoler, var det primært med to formål. For det første ser vi, at når man er dygtig til musik, og har et stærkt fokus på de kreative fag i folkeskolen, kan man løfte det faglige niveau ikke bare i musik, men også i andre fag. Det kreative og musikken har dog også en betydning i sig selv. For det andet er en stærk faglig profil med til at skabe engagement og give drivkraft, så man gør sig umage. Det kan være mange ting, international-, musik-, iværksætterprofil. Det ser vi bl.a. på to af kommunens skoler, der er idrætsprofilskoler. De har formået at bruge deres status som profilskoler til at løfte det billede, der er af skolen i lokalområdet og i Aarhus. Det har også givet en stolthed hos de medarbejdere, der er involveret i projektet.

Du taler om, at transfereffekten er en af begrundelserne for at etablere profilskolerne. Skal vi se musik og de andre kreative fag som hjælpefag i skolen?

Musikken har en egen berettigelse, uden at skulle legitimeres ved at være hjælpefag for andre fag. Som jeg ser det, er alle fag i skolen hjælpefag, der giver den enkelte elev dannelse og en viden, som gør dem i stand til at udleve de drømme, de har for deres fremtid. Her har musikken en betydning for, at eleverne får en bred dannelse – både i folkeskolen og videre i uddannelsessystemet. Men selv om vi er ved at etablere musikprofilskoler, skal musikken spille en rolle på alle folkeskoler. Vi er underlagt folkeskoleloven. Når jeg mener, det er vigtigt at sætte fokus på musikken, er det fordi, jeg har ambitioner på alle børns vegne. Det er mit indtryk at antallet af linjefagslærere i musik ikke er tilstrækkeligt til at dække behovet for musiklærere i folkeskolen. Det synes jeg er brandærgerligt, for vi har brug for musikken. Som samfund har vi brug for unge mennesker, der kan komme ud i en virkelighed, hvor de ikke nødvendigvis skal være musikere, men skal bruge de ting, de har lært gennem god musikundervisning. Det er f.eks. kreativitet, fantasi og litteraturen i teksterne.

Er der noget, der adskiller musik fra de andre kunstneriske fag i skolen?

Ja, i sagens natur er der selvfølgelig det. Musikken er en urkraft, og har som eksempelvis billedkunst noget særligt at byde på, når det handler om at uddanne innovative, kreative unge mennesker med skabertrang.

Hvor langt er I i processen med at etablere musikprofilskoler?

Der er ved at komme skub i processen. Vi har et par skoler, der er langt fremme i overvejelserne om at blive musikprofilskole. Det er vigtigt, at processen gror nedefra, og her er den enkelte skoles vilje og lyst afgørende. Det er forudsætningen for succes. Der er 12 skoler med i et netværk omkring musikprofilskoletanken. Vi har 49 folkeskoler i Aarhus Kommune, og dermed er det over 20% af skolerne, der er interesserede i denne tanke. Det, synes jeg, er flot.

Nogle af de skoler, der er tæt på at blive musikprofilskole, har gennem mange år arbejdet med musikken og med at skabe gode musikmiljøer. Hvad skal de gøre af nye ting for at kunne kalde sig musikprofilskole?

Det kræver først og fremmest en særlig satsning indenfor musik. Musikken skal spille en særlig rolle, og eksempelvis være med i skolens øvrige fag. Den skal kunne bruges som en pædagogisk og strategisk vej til bedre læring. Kernen skal være en særlig satsning på musikken for derigennem at kunne opbygge videnskompetencer på skolen for at kunne bruge musikken i hverdagen.

Er der særlige krav til musikprofilskolerne? Er der noget, man mindst skal iværksætte?

Der skal være et vist niveau, der gør, at det giver mening. Som musikprofilskole fortæller man også sin omverden, at musik er en væsentlig del af skolens identitet. At man betragter sig som en skole, der kan noget særligt med musik. Det kan man kun sige, hvis

det er realiteter bag ordene.

En identitet som profilskole skal bygge på faktiske kompetencer og en synlig satsning på musikområdet, ellers har det ingen mening. Hvis der ikke er sammenhæng, vil skolen hurtigt miste sin troværdighed. Vi har ikke lavet en facitliste over, hvilke tiltag en skole skal tage for at kunne blive profilskole i musik. Skolerne kan blive inspirerede af hinanden gennem det netværk, vi har etableret.

Bygges et godt musikmiljø ikke op, hvis man har ledere der bakker op om at opbygge gode faglige miljøer?

Jo. De skoler i Aarhus, der er dygtige til musik, er skoler med et godt fagligt miljø. Det kan både være gennem skolens ledelse, men netværk og samarbejde med mange af de andre musiktilbud, vi har i kommunen. Skolerne skal bruge de kompetencer, der er i byen. Når man bruger betegnelsen profilskole, er en del af forpligtelsen også at bruge de muligheder, der er i Aarhus. Det gælder indhold og profilering. Skolerne er i en situation i dag, hvor de skal sørge for, at der er et rigtigt billede af deres virke i lokaleområdet og i byen i øvrigt.

Der pågår en debat om, at der skal være andre faggrupper, f.eks. konservatorieuddannede, til at undervise i musiktimerne i folkeskolen?

Jeg tror på mange måder, det kunne være nyttigt at kigge på den måde, vi uddanner musiklærere på. Jeg er blevet rystet over, at der kommer musiklærere ud, der f.eks. ikke kan spille klaver.

Men er det ikke en myte, for alle har klaverundervisning på læreruddannelsens musiklinje, og det er en del af eksamen?

Jeg håber, det mest er en myte og udtryk for, at man blander linjefags- og ikke linjefagslærere sammen. Jeg har dog selv mødt musiklærere, det giver udtryk for, at de ikke kan tilstrækkeligt. Kan vi sikre, at musiklærere har haft musik som linjefag, så er vi dog på rette vej. Man er jo ofte prisgivet som lærer, hvis man ikke har linjefaget musik.

Der er ikke afsat midler til profilskoleforsøgene, hvordan skal skolerne finansiere det?

Vi har på baggrund af nedskæringer ikke kunne afsætte specielle midler til profilskolerne, men skolerne kan bruge de vidensressourcer, vi har i kommunen. Vi har en række konsulenter, der bl.a. er med til at støtte det netværk, vi har opbygget omkring de skoler, der er interesserede i musikprofilen.

Sidste år, havde vi et overskud på budgettet, som blev øremærket til musikfaget på skolerne. Det var ca. 2,5 millioner kroner, svarende til ca. 50.000 kroner til hver skole. Det var bl.a. for at give en anerkendelse af det arbejde, der foregår omkring musikfaget på skolerne.

Hvad er din vision om musikprofilskolerne i Aarhus om to år?

Jeg håber, at vi har to skoler, der har musikken i centrum om to år, som har musik som en væsentlig del af deres identitet og profil. Skoler, som er i stand til at give eleverne det med, som musikken kan, og som samtidig kan bruge musikken som en pædagogisk tilgang i de øvrige fag.

Du er udset til at efterfølge Nicolai Wammen som borgmester i Aarhus. Vil du fastholde dine visioner til den tid?

Ja, det vil jeg satse på. Børn skal have kreativitet og innovationskraft, som de bl.a. kan få gennem en stærk musikundervisning i folkeskolen.